

INTERVIEW MET MARK ADRIAEN

Adrien Brysse

Mark Adriaen is ondervoorzitter van Volkskunde West-Vlaanderen en redactielid van de nieuwsbrief Mengelmaren. Hij geeft in het kader van volkskunde lezingen, schrijft artikelen en boeken, en maakt tentoonstellingen.

Voor Van Mensen en Dingen schreef hij o.a. een themanummer m.n. "Het aardewerk van de pottenbakkerij Dupont te Poperinge" (vol 4, nr 3, 2006) dat de catalogus vormde voor de prestigieuze tentoonstelling over aardewerk (<https://ojs.ugent/VMD/article/view/5267>).

Mark Adriaen

Mark Adriaen omschrijft zich als een volkskundige. Ik ben zelfs een van de laatste volkskundigen, denk ik. Bij onze leden zijn er eigenlijk geen mensen meer die zich een volkskundige noemen maar ze zijn er wel mee bezig.

Ik heb heel wat leermeesters gehad. Ik ben hen daarvoor zeer dankbaar. Zo waren daar bij voorbeeld mijn vader en de aalmoezenier Lowyck van Brugge van wie een stuk van zijn collectie bij mij hier terecht is gekomen. Zo ben ik ook verzamelaar geworden en bekijk ik de stukken als volkskundige. Collectioneren is niet belangrijk, wel beschrijven hoe de mensen ermee hebben gewerkt. Volkskunde is heel ruim, er is de materiële en immateriële volkskunde. Omdat ik verzamelaar ben, ben ik de man van het materiële. Ik doe er ook iets mee, het moet naast bewaard ook getoond worden. Daarom werk ik samen met musea en zorg ik voor de stukken.

Zo heb ik recentelijk meegewerkt aan de regionale tentoonstelling 'Van Delft tot Desvres', expo's die tot het najaar 2018 loopt in Noord-Frankrijk met name in Bailleul, Desvres, Saint-Omer, Terdeghem, Hazebrouck en Godewaersvelde (www.delft-desvres.fr). Daar worden prachtige, zeldzame en uiterst kostbare tegels getoond uit Vlaamse privé-collecties. Ik stel in het Département du Nord (Hauts de France) een revival van het Vlaamse bewustzijn vast. Heel opmerkelijk, ze voelen zich Vlaming, Flamands die 'flèmisch' leren. Bij de opening in St Omer zei de burgemeester: 'Dans les temps on parlait Flamand ici. Les français sont venus et on a tout perdu'. Die van Goedewaersvelde zei 'Moi je suis Flamand'. In de tijd van de Gaule zou dat voor hen gevolgen gehad hebben.

In de jaren '30 was mijn grootvader, Hendrik Adriaen (1896-1951), veearts te Poperinge, al betrokken bij volkskunde in West-Vlaanderen. In 1992 hebben we in Poperinge een overzichtstentoonstelling over zijn oeuvre georganiseerd. Mijn vader heeft lang een volkskundig museum met een ruim spectrum gehad. Ik ben er dus ingerold.

In 1997 heb ik in het Huis van Alijn toen nog het Museum voor Volkskunde met Frans Van Bost een tentoonstelling over ex voto's gehouden. De ex voto verzameling van mijn goede vriend, de volkskundige Renaat Van der Linden (1918-1999), voorzitter van de KBOV is naar aanleiding daarvan hier terechtgekomen. Walter Giraldo (1926-2015), eigenlijk een Bruggeling, heeft zijn ex voto's ook aan mij overgedragen.

Antoon Lowyck (1914-2005) heeft mij vanalles geleerd. Via hem heb ik vernomen dat er een faïence fabriek in Poperinge opgericht was begin 19e eeuw die maar vier jaar bestaan heeft. Ik heb die informatie kunnen gebruiken voor onze tentoonstelling in Noord-Frankrijk.

Van Gustaaf Weze (1922-2017) heb ik de pataconcollectie gekocht. Het ging hier om Gentse patacons, heel bijzonder materiaal en hij had een reuzeverzameling. Hij had de grootste. Die Gentse patacons zijn heel bijzonder. In Van Mensen en Dingen hebben jullie een artikel gepubliceerd over de Aalsterse patacons (vol 4, nr 4, 2006).

De vroegere en ondertussen nagenoeg alle overleden volkskundigen waren heel interessante en bevlogen figuren maar ze waren individualistisch. Wij delen meer. Zij publiceerden zo vroeg mogelijk en zorgden ervoor dat ze de anderen voor waren, voor die er weet van hadden.

Ons West-Vlaams volkskundetijdschrift *Mengelmaren* is begin van deze eeuw gestopt. Websites en nieuwsbrieven zullen de volkskunde echter in leven houden. We leven in een andere tijd. We hadden de mankracht niet meer om een papieren versie te maken. Ook financieel werd dat moeilijk. De in-

Frans Van Bost (1924-2005)

E.H. Antoon Lowijck (zittend), 2e v.l. M. Adriaen, 4e v.l. Danny Vanlooche

Gustaaf Weze (1922-2017)

houd voor onze website en nieuwsbrief halen we uit het eigen publiek. Zij zijn onze auteurs geworden. We melden ook activiteiten van anderen die iets rond volkskunde doen. Zoals we ook zelf activiteiten organiseren zoals museumbezoeken. Daarnaast zijn er de mini-tentoonstellingen en lezingen met achteraf een pintje in het café. We kunnen maximum 30 mensen ontvangen, maar het werkt zeer interactief.

Al geheel mijn leven ben ik bezig met volkskunde. Hoewel ik nu 70 wordt, ga ik niet stoppen maar leg ik wel mijn mandaat neer. De jongeren zijn aan de beurt. Aan volkskunde zal ik mijn gehele leven lang blijven werken. Bij mijn kinderen en kleinkinderen zie ik ook de belangstelling voor volkskunde voortleven. Het is heel opmerkelijk hoe heel jonge kinderen al zo enthousiast over die 'oude dingen' kunnen zijn.

Enige ongerustheid over materieel erfgoed knaagt. Ik krijg voorwerpen van musea die opruimen of zelfs ermee stoppen. Ik heb een ruime verzameling en daar in huis heel wat ruimte met plezier aan opgeofferd, maar wij laten geen bezoek toe.

Ik kwam op de redactieraad van 'Van Mensen en Dingen' toen 'Oost-Vlaamse Zanten' begraven werd. We hebben die naam zelf bedacht vanuit het breedst mogelijke perspectief. Het ging om een samenwerking met het Westvlaamse 'Mengelmaren', dat we zelfstandig en financieel niet meer konden beredderen. Na een tijd is de samenwerking stilgevallen. Jullie van de KBOV zijn ermee doorgedaan. Lovenswaardig.

Voor mij zit er duidelijk een revival aan te komen. Ik zie dat bij mijn kinderen. Alles wordt grootschalig, geglobaliseerd waardoor men zich gaat concentreren op het kleinere. Volkskunde zou ook aan de universiteit moeten worden heropgestart. Professor Stefan Top is in Leuven als laatste leerstoelhouder voor volkskunde ermee gestopt. Hij ging met pensioen maar hij had dat vuur brandende moeten houden. Nu is nergens geen leerstoel meer.

Met onze website wekken we belangstelling. Tot in Noord-Frankrijk. Daar zijn nog heel wat 'Vlamingen' die naar hun oorsprong terug willen grijpen. Heel wat Noord-Fransen willen hun oude taal, het 'Flèmsch', opnieuw leren. Geen Nederlands maar de oude taal van Frans-Vlaanderen. Zelfs een Parijzenaar, un Parigot, die meewerkte aan de tentoonstelling in Desvres vroeg naar informatie over het Nederlands/West-Vlaams om zich in te wijden.

Door het verdwijnen van volkskundige musea verdwijnt evenwel de rechtstreekse interesse. Stukken in een musea brengen een verhaal. Als alles in depôts gestopt wordt, verliest men de band ermee. Antwerpen is zo zijn schitterend volkskundemuseum verloren. In het MAS vind je het volkskundige niet meer terug. Toch zal de volkskunde als kennisbron blijven bestaan.